

РЕШЕНИЕ
№ КМ - 1
от 13.03.2014 г.

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание на 13.03.2014 г., след като разгледа доклад с вх. № Е-Дк-99/13.03.2014 г., установи следното:

На основание чл. 32, ал. 4 от Закона за енергетиката (ЗЕ), ДКЕВР с Решение № Ц-33/14.09.2012 г. е определила, считано от 18.09.2012 г. временни цени за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, „Енерго-Про Мрежи“ АД и „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, които да бъдат заплащани ежемесечно, в зависимост от присъединяването към съответната мрежа, от производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, ползващи преференциални цени.

С различни съдебни решения състави на четвърто отделение на ВАС са отменили Решение № Ц-33/14.09.2013 г. на ДКЕВР в съответната му обжалвана част (раздел и точка от решението), като повечето са потвърдени от петчленен състав на ВАС и на основание чл. 223 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) същите са влезли в сила. Аргументите на първоинстанционния съд, потвърдени и от касационната инстанция, се свеждат до незаконосъобразност на административния акт и по-конкретно до наличие на основания за отмяна на акта по смисъла на чл. 146, т. 2, 3, 4 и 5 от АПК. В мотивите на решенията си, които по своята същност са идентични, ВАС застъпва становището, че решението подлежи на отмяна, т.к. ДКЕВР се е произнесла по недопустимо искане (не е бил изтекъл определеният от §197, ал. 1 ПЗР на ЗЕ срок за сключване на договорите). На следващо място Комисията не е изложила фактически основания за определянето на отделните цени за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи. Това нарушение на формата от своя страна следва да се тълкува като противоречие на материалния закон и несъобразяване с целта на същия, т.к. води до предположението, че цените не отговарят на принципа на ценово регулиране, заложен в разпоредбата на чл. 31, т. 1 от ЗЕ, а именно – цените да са недискриминационни, основани на обективни критерии и определени по прозрачен начин. Съдът не е постановил, че цена за достъп до мрежите не се дължи.

ДКЕВР е приела Решение № Ц-6/13.03.2014 г., с което са утвърдени окончателни цени за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи, както следва:

- цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия, която се изкупува по преференциални цени – 2,45 лв./ МВтч, без ДДС;
- цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, различни от слънце и вятър, която се изкупува по преференциални цени – 0,00 лв./ МВтч;
- цени за достъп до съответните електроразпределителни мрежи за производители на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, която се изкупува по преференциални цени – 0,00 лв./ МВтч.

Законодателят е дал възможност комисията да вземе решение относно подходящи компенсаторни мерки, в случаите на отклонение на окончателните цени от временните. Ако временните цени са били по-високи, чрез тези мерки на производителите ще се възстановят платените в повече суми и обратно, ако временните цени са били занижени, компенсирани ще бъдат операторите на съответните мрежи.

Самите компенсаторни мерки трябва да бъдат съобразени освен с разликата между

временните и окончателните цени още и с фактическото положение, като се отчете разликата между производителите, които не са оспорили решението на ДКЕВР за определяне на временни цени за достъп и тези, по отношение на които с влезли в сила съдебни решения временната цена е отменена.

Отмяната на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. от Върховния административен съд има обратно действие, поради което за обвързаните от съдебните решения страни, временните цени следва да се приемат като изначално несъществуващи. Според ЗЕ и Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия компенсаторният механизъм се отнася за разликата между временни и окончателни цени, а в настоящата хипотеза временни цени няма. В този случай, може да се прибегне до компенсиране на неоснователно обогатяване, което е фигура на гражданското, а не на административното право. Поради това, компенсаторните мерки не следва да се отнасят до производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, които към датата на постановяване на решението за утвърждаване на окончателни цени са с влезли в сила съдебни решения, с които е отменена временната цена. За тези производители съществува правна възможност да предявят искове срещу оператори на съответните мрежи съгласно действащото гражданско законодателство.

С оглед горните аргументи, компенсаторните мерки следва да обхващат следните хипотези:

1. Неоспорилите производители, както и тези по отношение, на които, към датата на постановяване на решението за утвърждаване на окончателни цени, няма влезли в сила отменителни съдебни решения, са правнообвързани от Решение № Ц-33/14.09.2012 г. По отношение на тези от тях, които произвеждат електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия:

1.1. Производители, присъединени към електропреносната мрежа:

- в случай, че окончателната цена е по-ниска от временната, от събраните суми в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. операторът на електропреносната мрежа – „ЕСО“ ЕАД, задържа сумата, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия по преференциални цени до датата на постановяване на окончателната цена и размера на окончателната цена. Операторът на електропреносната мрежа – „ЕСО“ ЕАД, възстановява разликата между събраната сума от временните цени и задържаната сума на производителите;

- в случай, че окончателната цена е по-висока от временната, операторът на електропреносната мрежа – „ЕСО“ ЕАД, задържа сумата, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия по преференциални цени до датата на постановяване на окончателната цена и размера на окончателната цена. Всеки производител заплаща на оператора на електропреносната мрежа сума, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия до датата на постановяване на окончателната цена и разликата между временната и окончателната цена.

1.2. Производители, присъединени към електроразпределителните мрежи:

- в случай, че окончателната цена е по-ниска от временната, от събраните суми в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. операторът на електроразпределителната мрежа превежда на „ЕСО“ ЕАД сумата, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия по преференциални цени до датата на постановяване на окончателната цена и размера на окончателната цена. Операторът на електроразпределителната мрежа възстановява разликата между събраната сума от временните цени и преведената на „ЕСО“ ЕАД на производителите;

- в случай, че окончателната цена е по-висока от временната, операторът на електроразпределителната мрежа превежда на „ЕСО“ ЕАД събраните суми в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. Всеки производител заплаща на оператора на електроразпределителната мрежа, към която е присъединен, сума, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия по преференциални цени до датата на постановяване на окончателната цена и разликата между временната и окончателната цена – тези суми операторите на електроразпределителните мрежи превеждат

на „ЕСО“ ЕАД.

2. Неоспорилите производители, както и тези по отношение, на които, към датата на постановяване на решението за утвърждаване на окончателни цени, няма влезли в сила отменителни съдебни решения, са правнообвързани от Решение № Ц-33/14.09.2012 г. По отношение на тези от тях, които произвеждат електрическа енергия от енергийни източници, различни от вятър и слънце, операторът на мрежата, към която са присъединени производителите, им възстановява в пълен размер събраните суми в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г.

На основание чл. 32, ал. 4 от Закона за енергетиката във връзка с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

I. Определя компенсаторни мерки, както следва:

1. За производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия, които не са оспорвали Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР, както и за тези по отношение, на които към датата на постановяване на Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР няма влезли в сила съдебни решения за отмяна на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР:

1.1. Присъединени към електропреносната мрежа:

1.1.1. В случай, че цената, утвърдена с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР, е по-ниска от временната цена, определена с Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР, от събраните суми в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР операторът на електропреносната мрежа – „ЕСО“ ЕАД, задържа сумата, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия по преференциални цени, до датата на утвърждаване на цената с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР и нейния размер. Операторът на електропреносната мрежа – „ЕСО“ ЕАД, възстановява на производителите разликата между събраната в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР сума и задържаната сума.

1.1.2. В случай, че цената, утвърдена с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР, е по-висока от временната цена, определена с Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР, операторът на електропреносната мрежа – „ЕСО“ ЕАД, задържа сумата, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия по преференциални цени, до датата на утвърждаване на цената с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР и нейния размер. Всеки производител заплаща на оператора на електропреносната мрежа сума, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия до датата на утвърждаване на цената с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР и разликата между временната цена и цената по Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР.

1.2. Производители, присъединени към електроразпределителните мрежи:

1.2.1. В случай, че цената, утвърдена с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР, е по-ниска от временната цена, определена с Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР, от събраните суми в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. операторът на електроразпределителната мрежа превежда на „ЕСО“ ЕАД сумата, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия по преференциални цени до датата на утвърждаване на цената с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР и нейния размер. Операторът на електроразпределителната мрежа възстановява на производителите разликата между събраната в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР сума и сумата, преведена на „ЕСО“ ЕАД;

1.2.2. В случай, че цената, утвърдена с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР, е по-

висока от временната, определена с Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР, операторът на електроразпределителната мрежа превежда на „ЕСО“ ЕАД събраните суми в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР. Всеки производител заплаща на оператора на електроразпределителната мрежа, към която е присъединен, сума, формирана от произведението на изкупеното количество електрическа енергия по преференциални цени до датата на утвърждаване на цената с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР и разликата между времената цена и тази, утвърдена с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР. Тези суми операторите на електроразпределителните мрежи превеждат на „ЕСО“ ЕАД.

2. За производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, различни от вятърна и слънчева енергия, които не са оспорвали Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР, както и за тези по отношение, на които към датата на постановяване на Решение № Ц-6/13.03.2014 г. на ДКЕВР няма влезли в сила съдебни решения за отмяна на Решение № Ц-33/14.09.2012 г. на ДКЕВР, операторът на мрежата, към която са присъединени производителите, им възстановява в пълен размер събраните суми в изпълнение на Решение № Ц-33/14.09.2012 г.

II. Срокът за изпълнение на компенсаторните мерки по т. I и т. II е до 15.04.2014г.

III. Доказателства във връзка с изпълнението на компенсаторните мерки по т. I и т. II следва да бъдат представени в ДКЕВР от задължените лица в 3-дневен срок от изпълнението, но не по-късно от 22.04.2014 г.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Боян Боев

и.д. ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Мариела Цанкова